

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра початкової освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

« 09 » _____ 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика навчання освітньої галузі «Технології»

Змістовий модуль «Трудове навчання з методикою»

для студентів

спеціальності 016 Спеціальна освіта

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 016.00.01 «Логопедія»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № 168/18	
(підпис)	(прізвище, ініціали)
« »	20 18 р.

Розробник:

Сакалюк Олена Петрівна, старший викладач кафедри початкової освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Сакалюк Олена Петрівна, старший викладач кафедри початкової освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри початкової освіти

Протокол № 2 від 05 вересня 2018 року

Завідувач кафедри Г.Л. Бондаренко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 013.00.01 «Початкова освіта»

«05» 09 2018 р.

Гарант освітньо-професійної програми 013.00.01 «Початкова освіта»

Г.Л. Бондаренко

Робочу програму перевірено

«05» 09 2018 р.

Заступник директора М.А. Машовець

Пролонговано:

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р. Протокол №__

(підпис)

(ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р. Протокол №__

(підпис)

(ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р. Протокол №__

(підпис)

(ПБ)

на 20__ /20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р. Протокол №__

(підпис)

(ПБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формою навчання	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
<i>Методика навчання освітньої галузі «Технології»</i>		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	2/ 60	
Курс	1	
Семестр	1	
Кількість змістовий модулів із розподілом:	2	
Обсяг кредитів	2	
Обсяг годин, в тому числі:		
Аудиторні	28	
Модульний контроль	4	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	28	
Форма семестрового контролю		
<i>Змістовий модуль «Трудове навчання з методикою»</i>		
Курс	1	
Семестр	1	
Обсяг кредитів	2	
Обсяг годин, в тому числі:	60	
Аудиторні	28	
Модульний контроль	4	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	28	
Форма семестрового контролю		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – розвивати компетентності в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій та з дотриманням екологічних вимог; забезпечити підготовку майбутніх педагогів до реалізації змісту освітньої галузі «Технології», проведення уроків та організації позаурочної роботи з трудового навчання в початковій школі.

Завдання навчальної дисципліни:

Сформувати:

- здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел інформації для розгляду конкретних питань;
- здатність продемонструвати ґрунтовні знання щодо основного змісту, структури, напрямів, специфіки педагогічної діяльності в умовах початкової школи;
- здатність до формулювання творчих задумів, усвідомленого дотримання безпечних прийомів роботи та використання інструментів і матеріалів;

- навички ручних технік обробки матеріалів;
- уміння користуватися технічною термінологією, художньою та графічною інформацією;
- вміння планувати, організовувати і результативно здійснювати корекційно-педагогічний процес у спеціальних та загальноосвітніх закладах освіти з інклюзивним та інтегрованим навчанням з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей школярів.

Розвивати:

- пізнавальну, художню і технічну обдарованість, технічне мислення у процесі творчої діяльності, художнє сприйняття (відчуття кольору, форми, емоційної виразності об'єкту).

3. Результати навчання за дисципліною:

У результаті засвоєння курсу «Трудове навчання з методикою» студент має:

Вміти:

- продемонструвати знання і розуміння механізмів сприймання, розуміння та продукування власних висловлювань;
- оцінити досягнення й визначити тенденції розвитку вітчизняної теорії та практики загальної та спеціальної педагогіки;
- оцінити досягнення й визначити тенденції розвитку вітчизняної теорії та практики загальної та спеціальної педагогіки;
- продемонструвати базові знання теоретичних засад психолого-педагогічної діагностики; методів, прийомів та методик психодіагностики;
- продемонструвати базові знання теоретичних засад психолого-педагогічної діагностики; методів, прийомів та методик психодіагностики;
- продемонструвати володіння методиками навчання, виховання і розвитку дітей молодшого шкільного віку;
- продемонструвати науково обґрунтовані методи і сучасні технології в організації власної професійної діяльності;

Володіти:

- знаннями з психолого-педагогічного вивчення особливостей психофізичного розвитку, потенційних можливостей школярів;
- методикою трудового навчання і проводити заняття з трудового навчання, реалізуючи принципи трудового навчання під час використання сучасних методів і форм навчання;

Застосовувати:

- знання основних видів і технологічних підходів до планування власної професійно-корекційної діяльності;
- вміння здійснювати поточне планування, визначати умови його практичної реалізації;
- знання при складанні індивідуальної програми розвитку, при здійсненні модифікацій та адаптацій змісту і методів навчання, при складанні конспектів уроків з використанням технологій спільного викладання, у процесі проектування освітнього процесу;
- володіти політехнічними вміннями: організовувати робоче місце,

планувати трудовий процес, здійснювати технологічні операції;

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт							модульний контроль
	Аудиторна						Самостійна	
	Усього	Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні		
Змістовий модуль 1. Зміст курсу «Трудове навчання з методикою»								
Тема 1. Вступ. Зміст курсу «Трудове навчання з методикою». Інструктаж з правил техніки безпеки.	4	2					2	
Тема 2. Аналіз шкільної програми з трудового навчання 1-4 класи.	4			2			2	
Тема 3. Урок трудового навчання. Типи уроків.	4		2				2	
Тема 4. Методи трудового навчання	4	2					2	
Модульний контроль	2							2
Разом	18	4	2	2	-		8	2
Змістовий модуль 2. Методика трудового навчання в початковій школі								
Тема 5. Lego-конструювання. Шість цеглин. Гра по-новому, навчання по-іншому.	4	2					2	
Тема 6. Технологія роботи з папером і картоном. Оригамі.	6			2	2		2	
Тема 7. Конструювання виробів у техніці квіллінг.	4			2			2	
Тема 8. Технологія роботи з тканиною і волокнистими матеріалами.	6			2	2		2	
Тема 9. Вишивання. Вишивання нитками, стрічками та бісером.	5			2			3	
Тема 10. Виготвлення виробів у техніці пап'є-маше.	5				2		3	
Тема 11. Техніка декупаж	5			2			3	
Тема 12. Позакласна робота з трудового навчання.	5				2		3	
Модульний контроль	2							2
Підготовка та проходження контрольних заходів								
Разом	42	2		10	8		20	2
Усього	60	6	2	12	8		28	4

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Зміст курсу «Трудове навчання з методикою»

Тема 1. Вступ. Зміст курсу «Трудове навчання з методикою».

Психолого-педагогічні основи трудового навчання молодших школярів. Завдання трудового навчання і виховання. Вимоги до вчителя. Фізичний і розумовий розвиток в процесі праці. Естетичне і моральне виховання в праці. Психофізіологічні основи формування трудових дій. Інструктаж з правил техніки безпеки. Організація робочої кімнати для учнів початкових класів. Обладнання робочого місця вчителя. Санітарно-гігієнічні вимоги до робочої кімнати з трудового навчання учнів молодших класів. Обладнання робочого місця учня.

Основні поняття теми: освіта, зміст курсу, методика навчання, психолого-педагогічні науки, психологія, педагогіка, психічна діяльність, методи дослідження, пізнавальна діяльність, систематизація навчального матеріалу, принципи навчання, педагогічний досвід, технологічні поняття, проектування виробів, зміст навчання, уміння і навички, психологічний процес.

Рекомендовані джерела

Основні [2,6,7]

Додаткові [3]

Тема 2. Аналіз шкільної програми з трудового навчання 1-4 класів.

Ознайомлення з методикою трудового навчання в початкових класах. Завдання і основні розділи змісту занять з учнями початкових класів. Аналіз змісту програм занять з трудового навчання по розділах і класах. Ознайомлення з Державним стандартом та з пояснювальною запискою і структурою програми трудового навчання. Аналіз Типової овітньої програми «Нової української школи».

Основні поняття теми: методика навчання, шкільна програма, способи обробки матеріалів, прийоми роботи, продуктивність праці, пояснювальна записка, практичні уміння, індивідуальна робота, робоча кімната, обладнання, робоче місце, інструменти, навчальна база.

Рекомендовані джерела

Основні [6,7,8]

Додаткові [3]

Тема 3. Урок трудового навчання. Планування уроків трудового навчання.

Урок як основна форма організації навчально-виховної роботи з трудового навчання. Специфіка уроків і вимоги до них. Дотримання на уроках трудового навчання основних принципів навчання. Типи уроків трудового навчання. Структура уроку. Облік знань і вмінь учнів. Критерії оцінювання. Спостереження і аналіз уроку трудового навчання. Зміст технологічних операцій, що вивчаються на уроці.

Основні поняття теми: планування уроків, план-конспект, перспективна підготовка, поточна підготовка, структура і зміст уроку, методична література, наочні посібники, запрограмовані норми часу, календарний план, методика інструктування, аналіз уроку.

Рекомендовані джерела

Основні [2,4,5]

Додаткові [3,7]

Тема 4. Методи трудового навчання

Поняття про методи і прийоми навчання. Характеристика методів, що визначаються за джерелами інформації. Класифікація методів трудового навчання. Усні словесні методи. Демонстраційні методи. Практичні методи. Характеристика методів трудового навчання, що визначаються за видами діяльності. Репродуктивні методи навчання. Активні методи навчання: частково-пошуковий, проблемний, дослідницький.

Основні поняття теми: методи трудового навчання, прийоми навчання, класифікація методів, словесні методи, демонстраційні методи, практичні методи, ефективність методу, логічні прийоми, технічні прийоми, навчальні методи, репродуктивні методи, проблемний - пошуковий метод, частково - пошуковий, дослідницький метод, сучасний урок, синтез мислення, проблемна ситуація, самостійна діяльність, дидактичні вимоги, практичні уміння, індивідуальна робота.

Рекомендовані джерела

Основні [2,7,8]

Додаткові [3]

Змістовий модуль 2.

Методика трудового навчання в початковій школі

Тема 5. Lego-конструювання. Шість цеглин. Гра по-новому, навчання по-іншому.

Поняття про Lego-конструювання. Конструювання — це діяльність, що має моделюючий характер. Засоби Lego-конструктора. Оволодіння загальними способами дій у різних видах діяльності, зокрема на розвиток і вдосконалення зорово-моторної координації. Навчальні посібники «Шість цеглин», «Гра по-новому, навчання по-іншому».

Основні поняття теми: Lego-конструювання, конструювання, критичне мислення, логіка, моделюючий характер, наслідування, гнучкість мислення, креативність, конструкторська творчість.

Рекомендовані джерела

Основні [3,9]

Додаткові [7]

Тема 6 Технологія роботи з папером і картоном. Орігамі.

Види паперу і картону їх властивості, застосування. Поняття про папір та його види. Способи обробки паперу. Економне використання матеріалу. Методи і прийоми навчання учнів початкових класів роботи з папером і картоном. Застосування шаблона, штампа, трафарету при обробці паперу і картону. Орігамі. Елементи графічної грамоти в початковій школі. Перегинання, складання паперу і картону. Згинання товстого паперу і тонкого картону під кутом з продавлюванням ліній згину. Згинання товстого картону з надрізом по лінії згину. Особливості згинання паперу і картону при утворенні циліндричних і конічних форм. Прийоми формоутворення виробів складанням паперу з однаковим перегинанням протилежних кутів, складанням квадрату квадратами, складанням квадрату трикутниками.

Основні поняття теми: орігамі, папір, картон, способи обробки сенсорика, дрібна моторика рук, просторова уява, трафарет, шаблон, штамп, окомір, вимірювання і розмічання, аплікація.

Рекомендовані джерела

Основні [1,6]

Додаткові [7]

Тема 7. Конструювання виробів у техніці квілінг.

Поняття про квілінг, як особлива техніка скручування паперових смужок і формування з окремих елементів цілих картин, як плоских, так і об'ємних.

Основні поняття теми: композиція, букет, абстракція, фігурка, інтер'єрні написи.

Рекомендовані джерела

Основні [4,6]

Додаткові [9,3]

Тема 8. Технологія роботи з тканиною і волокнистими матеріалами.

Поняття про технології роботи з тканиною і волокнистими матеріалами. Їх класифікація. Текстильні матеріали. Колекція видів тканин. Технологічні властивості різних тканин. Художнє прикрашання (оздоблення) виробів з тканини. Види оздоблення: аплікація, вишивання, мереживо. Способи закріплення деталей на основі при виконанні аплікаційних робіт. Особливості тканини в поздовжньому і поперечному напрямках. Розміщення і закріплення викрійок на тканині з урахуванням напрямку ниток. Розмічання тканини під лінійку і лекало. Розкрій тканини за викрійкою.

Основні поняття теми: ескіз, лекало, способи кріплення, технічний рисунок, викрійка, мереживо

Рекомендовані джерела

Основні [5,6,8]

Додаткові [3]

Тема 9. Вишивання. Вишивання нитками, стрічками та бісером.

Поняття про вишивання. Способи вишивання. Основні декоративні шви. Техніка вишивання хрестиком.

Основні поняття теми: стебловий шов, тамбурний шов, оксамитовий шов, мереживний шов, орнамент.

Рекомендовані джерела

Основні [4,5,8]

Додаткові [6]

Тема 10. Виготовлення виробів у техніці пап'є-маше.

Поняття про пап'є-маше, послідовність виготовлення виробу. Способи виготовлення виробу у техніці пап'є-маше.

Основні поняття теми: рельєф, клейстер, декоративно-ужиткове мистецтво.

Рекомендовані джерела

Основні [4,8]

Додаткові [3,6]

Тема 11. Техніка декупаж

Поняття про декупаж, як техніку декорування предметів інтер'єру, тканини, дерева, скла за допомогою паперової аплікації. 3-D композиції та технології їх виготовлення. Зворотний декупаж.

Основні поняття теми: декупаж, декоративний візерунок, 3-D композиції, крафелюр, шеббі-шик.

Рекомендовані джерела

Основні [8]

Додаткові [1,4,8]

Тема 12. Позакласна робота з трудового навчання. Групові та масові форми роботи з трудового навчання.

Поняття про позакласну та позаурочну роботу з трудового навчання. Завдання позаурочної роботи. Методика організації позаурочної роботи з трудового навчання. Трудова підготовка молодших школярів в закладах загальної середньої освіти. Аналіз ефективності різних форм і видів позаурочної роботи з трудового навчання у молодших класах.

Основні поняття теми: позакласна робота, позаурочна робота, групові форми, масові форми, індивідуальна робота, виставка, якмарка, тематичний вечір, екскурсія, гурток, олімпіада, вікторина, прес-конференція.

Рекомендовані джерела

Основні [2,4,5]

Додаткові [7,3]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Поточне тестування та самостійна робота														Макс. сума балів	Сума	
Модулі	Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2											
Бали за модуль	89				225									314		
Лекції	1		1		1									3		
Семінарські заняття	11													11		
Практичні заняття	11				11		11		11		11		11	66		
Лабораторні заняття					11		11		11		11				44	
Сам. робота	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	140	
МКР	25				25									50		
314:100 = 3.14														314	100	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кільк. годин	Кіл-ть балів
Змістовий модуль 1. Зміст курсу «Трудове навчання з методикою»			
1	Написати есе на тему: Основні завдання трудового навчання, які передбачені освітньою галуззю «Технології».	2	10
2	Написати доповідь на тему: Організація робочого місця учнів з дотриманням ергомічних умов;	2	10
3	Скласти схему обладнання кабінету трудового навчання	2	10
4	Розробити інтегрований план-конспект уроку з трудового навчання для інклюзивного класу.	2	10
Змістовий модуль 2. Методика трудового навчання в початковій школі			
1	Написати есе на тему: «Вплив фізичної праці на всебічний розвиток особистості».	2	10
2	Розробити річний тематичний план гуртка з трудового навчання.	2	10
3	Написати есе: Якими компетентностями повинні володіти діти при вивченні теми «Папір і картон»?	2	10
4	Скласти схему робочої кімнати з трудового навчання, відповідно до існуючих вимог.	2	10
5	Оперуючись на Державний стандарт 2018 року зробити таблицю: «Загальні та обов'язкові результати навчання здобувачів освіти по освітнім галузям»	2	10
6	Проаналізувати посібник – «Шість цеглин» та розробити методичні рекомендації для батьків щодо роботи з Lego-конструктором.	2	10
7	Зобразити поетапну технологію виготовлення рухомої іграшки для дітей початкових класів.	2	10
8	Упорядкувати алфавітний список періодичних видань з трудового навчання, методики трудового навчання.	2	10
9	Скласти план прес-конференції для батьків на тему: «Переваги та техніки навчання з Lego-конструювання».	2	10
10	Розробити методичні рекомендації для майбутніх учителів: «Етапи підготовки вчителя до гурткової роботи».	2	10
	Разом	28 год	140 лів

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання
Модульний контроль здійснюється у формі модульної контрольної роботи, яка полягає в аналізі педагогічної ситуації.

Кількість балів	Характеристика
20 - 25	характеризується глибиною і міцністю засвоєння концептуальних засад і змісту педагогічних технологій в початковій школі, вільним володінням методами, прийомами, формами та засобами реалізації конкретної педагогічної ситуації з природознавства в початковій школі, методичною грамотністю виконання поставленого завдання, успішністю розв'язання педагогічної ситуації, обґрунтуванням прийнятого рішення, умінням аналізувати, синтезувати, узагальнювати, систематизувати теоретичний матеріал і практично творчо застосовувати його у професійній діяльності.
15 - 19	володіння навчальним матеріалом, орієнтування у методах навчання природознавству в початковій школі, розуміння концептуальних засад і змісту

	педагогічних технологій, водночас можливість допускання помилок при визначенні оптимальних методів, форм і засобів навчання природознавства.
9 - 14	труднощі у формулюванні висловлювань, педагогічні ситуації вирішують зі значною кількістю недоліків, не завжди обирають доцільні методи, форми і засоби навчання природознавства у навчальний процес початкової школи
0 - 8	рівень аналізу педагогічної ситуації неаргументований, неструктуровані міркування і доведення, невміння проводити аналіз ситуації та формулювати правильні коментарі та висновки

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання
 Семестрове оцінювання здійснюється у формі інтегрованого екзамену з дисципліни «Методика навчання освітньої галузі «Технології»». Форма проведення письмова (комп'ютерне тестування). За правильну відповідь на кожне запитання тесту студент отримує 1 бал. Максимальна кількість балів за виконання тесту – 40.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

- Методи трудового навчання.
- Обладнання трудового навчання в початкових класах. Обладнання робочого місця, трудової кімнати.
- Охарактеризуйте своєрідність уроків трудового навчання.
- Назвіть типи уроків трудового навчання.
- Розкажіть про послідовність виконання техніки орігамі.
- Охарактеризуйте Lego-конструювання.
- Розкрийте суть посібників - Шість цеглин. Гра по-новому, навчання по-іншому.
- Розкрийте особливості методики проведення уроку трудового навчання. Планування уроків трудового навчання.
- У чому полягає позакласна робота з трудового навчання?
- Які ви знаєте групові та масові форми роботи з трудового навчання.
- Мета і завдання освітньої галузі «Технології» Державного стандарту початкової ланки освіти
- Методика ознайомлення учнів початкових класів із загальними основами сучасного виробництва на уроках праці.
- Мета, завдання та зміст навчальної дисципліни «Трудове навчання» в 1- 4 класах.
- Конструкторсько-технологічний підхід у трудовому навчанні.
- Санітарно-гігієнічні та методичні вимоги до створення робочої кімнати для трудового навчання учнів початкових класів.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100 – 90
Дуже добре	82 – 89
Добре	75 – 81
Задовільно	69 – 74
Достатньо	60 – 68
Незадовільно	0 – 59

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом 60 год.: лекції – 6 год., практичні заняття – 12 год., семінарські заняття – 2 год., лабораторні заняття – 8 год., самостійна робота – 28 год., модульний контроль –

Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Модулі	ЗМ I							ЗМ II							
Назва модуля	Предмет і зміст курсу «Трудове навчання з методикою»							Методика трудового навчання в початковій школі							
К-сть балів за модуль															
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Дати															
Теми лекцій (відвідування – 3 бали)	Зміст курсу «Трудове навчання з методикою».			Методи трудового навчання				Legо-конструювання							
Теми семінарських занять (відвідування, робота під час заняття) 2 +10*2=22 балів			Урок трудового навчання. Типи уроків												
Теми практичних, лабораторних занять (відвідування, робота під час заняття) 6 +10*6=66 балів 4+10*4=44		Аналіз шкільної програми з трудового навчання							Технологія роботи з папером і	Техніка квілінг	Т-гія роботи з тканиною і волокнистими матеріалами.	Вишивання.	Техніка пап'є-маше.	Техніка декупаж	Позакласна робота
Самостійна робота (5*18=90 б.)	Написати есе на тему: Основні завдання трудового навчання, які передбачені освітньою галуззю «Технології».	Проаналізувати посібник – «Шість цеглин»	Скласти план прес-конференції для батьків	Розробити інтегрований план-конспект уроку	Розробити правила користування	Скласти схему робочої кімнати	Зобразити поетапну технологію виготовлення	Написати есе: Вимоги до графічних	Розробити річний тематичний план гуртка з трудового	Написати есе на тему: «Вплив фізичної праці на всебічний	Скласти схему обладнання кабінету	Зобразить поетапну технологію виготовлення	Написати доповідь на тему: Організація робочого місяця	Написати есе: Вимоги до графічних посібників	Оперуючись на Державний стандарт 2018 року зробити таблицю:
Види поточного контролю	МКР 1 (25 балів)							МКР 2 (25 балів)							
Підсумковий контроль	Відв. лекцій –3 б., практ. –6 б., сем. – 2 б.; роб. на практ. –60 б., роб. на сем. – 20 б., МКР – 50 б., сам. роб. – 90 б. Разом – 333 балів. Коефіцієнт – 3,33														

Разом: 60 год.: лекції – 6 год., практичні заняття – 12 год., семінарські заняття – 2 год., самостійна робота – 28 год., модульний контроль – 4 год.

8. Рекомендовані джерела

Основні

1. Ботюк О.Ф. Конструювання з паперу методом орігамі: навч. посібник/ Ботюк О.Ф. – Т.: Богдан, 2004. – 64 с.
2. Веремійчик, І. М. Методика трудового навчання в початковій школі [Текст]: навч. посіб. / Іван Маркович. Веремійчик. – Тернопіль : Мальва-ОСО, 2007. – 276 с.
3. Гра по-новому, навчання по-іншому. Методичний посібник/Упорядник О.Рома - The LEGO Foundation, 2018.-44с.
4. Коберник О,М.,Терещук Г.В. Інноваційні педагогічні технології у трудовому навчанні: навч.-метод. посіб. / [за заг. ред. О.М.Коберника, Г.В.Терещук]. – Умань: СПД Жовтий, 2008. – 212 с.
5. Лілянова І.А. Методичні вказівки(рекомендації) до самостійної роботи студентів з курсу «Методика трудового навчання з практикумом»[Текст]: навч.-метод.Посібник/уклад. І.А. Лілянова – Борислав: БПК, 2014.-58с.-С.
6. Типова освітня програма початкової освіти під керівництвом Р. Б. Шияна.–Електронний ресурс.-Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>.
7. Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1 – 4 класи.-Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
8. Хорунжий В.І. Практикум в навчальних майстернях з методикою трудового навчання. - Тернопіль: Астон, 2001. - 220 с
9. Шість цеглинок в освітньому просторі школи. Методичний посібник/Упорядник О.Рома - The LEGO Foundation, 2018.-32с.
- 10.Ярошевич О.В. Технологія виготовлення виробів у техніці декупаж: навчальний посібник з технології дизайну предметів інтер'єру для учнів 10-11 класів/Укл. О.В.Ярошевич. – Старокостянтинів. – 2013. – 86 с.

Додаткові

1. Вешкина О.Б. Декупаж. Креативная техника для хобби и творчества. – М.: Эксмо, 2009. – 64 с. 2.
2. Зайцева А. Стильные штучки в технике декупаж. – М.: АСТ-пресс, 2007.–35 с.
3. Коберник О.М., Сидоренко В.К. Методика трудового навчання: проектно-технологічний підхід: навч. посіб./ [за заг. ред. О.М.Коберника, В.К.Сидоренка]. – Умань: СПД Жовтий, 2008. – 216 с.
4. Кристанини Д., Лупато М., Страбелло В. Всё о декупаже: техники и изделия. – М.: Ниола 21 век, 2009. – 123 с.

5. Ліщинська-Кравець Г.Л. Техніки вишивання.-2010.-Електронний ресурс.-Режим доступу: <http://vishivanka.net.ua/article/5>.
6. Мистецтво пап'є-маше.-Електронний ресурс.-Режим доступу: <http://papier-mal.com.ua/mistectvo-papye-mashe/>.
7. Пометун О.І.,Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання:навч.-метод. посіб. / О.І. Пометун, Л.В. Пироженко. За ред. О.І.Пометун. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.
8. Черутти П.Н. Декупаж. Декоративная отделка предметов интерьера, посуды, аксессуаров. Практическое руководство. – М.: Ниола-Пресс, 2008. – 159 с.
9. Що таке квіллінг? Ідеальна техніка для початківців.Корисні поради на кожен день.-Електронний ресурс.-Режим доступу: <http://vidpoviday.com/shho-take-kvilling-idealna-texnika-dlya-pochatkivciv>.